CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра кримінального права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан юридичного факультету
проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«__4__» __серпня__ 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

обов`язкова

Освітньо-професійна програма: Право
Спеціальність: D8 Право
Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Факультет: юридичний
Мова навчання: українська

Чернівці
2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Антикорупція та доброчесність»,** складена відповідно до вимог Освітньо-професійної програми «Право» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Розробники:
Дякур Марія Дмитрівна, *в.о. завідувача кафедри кримінального права, кандидатка юридичних наук, доцентка*
Жаровська Галина Петрівна, *докторка юридичних наук, доцентка*
Марусик Костянтин Олександрович, *кандидат політичних наук*
Викладачі, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Дякур Марія Дмитрівна, *в.о. завідувача кафедри кримінального права, кандидатка юридичних наук, доцентка*
Жаровська Галина Петрівна, *докторка юридичних наук, доцентка*
Марусик Костянтин Олександрович, *кандидат політичних наук*

Погоджено з гарантом ОПП Право_____ проф. Ігор КОВБАС

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права

Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року
В.о.завідувача кафедри кримінального права_____доц. Марія ДЯКУР

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії _____ PhD, ас. Лаура БЗОВА

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Метою викладання навчальної дисципліни «Антикорупція та доброчесність» є формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань про теорію та методи антикорупційної діяльності; надання базових теоретичних знань про корупцію як явище та протидію корупційним діянням; якість правових основ протидії корупції; формування негативного ставлення до проявів корупції та здатності запобігати виникненню корупційних діянь; толерування доброчесності; формування ціннісних орієнтирів академічної доброчесності, формування практичних навичок щодо протидії корупції та академічній недоброчесності. А також, забезпечити підготовку, спрямовану на формування інтелектуального потенціалу висококваліфікованих працівників, що володіють основами теоретичних знань в галузі протидії корупції та доброчесності, необхідних для їх майбутньої професійної діяльності тощо.

Навчальна дисципліна «Антикорупція та доброчесність» - дисципліна, що займається вивченням та розробкою теоретичних і практичних питань антикорупційної діяльності та толерування доброчесності. Під час вивчення даної дисципліни здобувачі отримують знання та навички, зокрема щодо поняття корупції і доброчесності, а також сучасного стану корупції в Україні та світі, її тенденцій та факторів, що впливають на її структуру та динаміку, а також щодо антикорупційної системи заходів протидії корупційній злочинності та окремим її проявам; навичок самостійного комплексного аналізу стану корупції, антикорупційної діяльності та доброчесності.

Пререквізити: Для підвищення ефективності засвоєння курсу дана дисципліна пропонується здобувачам після опанування курсів «Коституційне право», «Адміністративне право», «Кримінальне право».

Основні завдання:

- оволодіти категорійно-понятійним апаратом та теоретичними знаннями доброчесності;
- виробити навики аналізу основних теоретичних концепцій доброчесності з метою з'ясування їх ефективності;
- критично і об'єктивно оцінювати матеріали, пов'язані із корупційними проявами;
- сформувати навики академічної доброчесності;
- розуміти що таке «Чинити правильно» та який зв'язок між доброчесністю та етикою;
- вміти правильно тлумачити і застосовувати норми антикорупційного законодавства;
- розуміти існуючі прогалини та колізії при застосуванні антикорупційного законодавства;
- набути навички застосування на практиці зазначених вище теоретичних положень.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Курс повинен сприяти розвиткові у здобувачів вищої освіти наступних умінь і навичок:

Загальні компетентності. Курс повинен сприяти розвиткові у здобувачів наступних умінь і навичок:

- ✓ ЗК2.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ✓ ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ✓ ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ✓ ЗК8.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ✓ ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними;
- ✓ ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо.

- ✓ ЗК 13. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ✓ ЗК 14. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності

- ✓ СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;
- ✓ СК4.Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України;
- ✓ СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції;
- ✓ СК7.Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів та процедур судочинства в Україні);
- ✓ СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод, та інтересів клієнтів;
- ✓ СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника;
- ✓ СК14.Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтувати їх впливу на відповідні суспільні відносини;
- ✓ СК15.Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання (РН)

- ✓ РН 3. Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;
- ✓ РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати й обґрунтовувати варіанти їх розв'язання;
- ✓ РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності;
- ✓ РН 9.Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг;
- ✓ РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції;
- ✓ РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів;
- ✓ РН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини;
- ✓ РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

- ✓ **знати:** поняття «корупція» як суспільне соціально-політичне явище; виміри корупції; теорії походження корупції; сучасний стан корупції в світі; причини корупції в Україні та світі; економічні, політичні та соціальні наслідки корупції; сутність та принципи антикорупційної діяльності; антикорупційні інструменти подолання корупції; суть поняття доброчесності та як доброчесність впливає на боротьбу з корупцією; розвиток доброчесності в Україні; законодавство, що регулює питання запобігання та протидії корупції в Україні; основні функції та напрями роботи громадянського суспільства в боротьбі з корупцією; суть доброчесності у

вищій освіті; поняття плагіату та академічного плагіату; доброчесність в публічній сфері; доброчесність та бізнес; доброчесність та ЗМІ;

- ✓ **уміти:** розмежовувати корупцію за видами та формами; здійснювати аналіз та обґрунтування рівня корупції в публічні сфері; тлумачити згідно їхнього нормативного змісту та із застосуванням правил тлумачення норми матеріального та процесуального права, що застосовуються при кримінально-правовій кваліфікації корупційних діянь; використовувати статистичні матеріали для вирішення практичних завдань, зокрема щодо сфер поширення корупції в світі (Transparency International); спостерігати за станом корупції в Україні та аналізувати її показники; розробляти рекомендації з питань запобігання та протидії корупції; обирати найоптимальніші заходи запобігання та протидії корупції; на основі здобутих теоретичних знань готувати проекти антикорупційної програми та антикорупційної експертизи, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості; застосовувати теоретичну базу у процесі прогнозування можливих корупційних ризиків; на основі здобутих теоретичних знань про заходи запобігання та протидії корупції визначати оптимальний зміст антикорупційної програми; запроваджувати у практичну діяльність напрацювання юридичної науки та міжнародно-правовий досвід у сфері протидії корупції; усвідомлювати позитивний вплив доброчесності на державу та суспільство;
- ✓ **володіти** навиками**:** застосування існуючих механізмів попередження та протидії корупції; реалізації заходів щодо запобігання та протидії корупції в межах напрямів своєї діяльності; аналізу та узагальнення інформації щодо результатів антикорупційної діяльності; аналізу та діагностики наявності ймовірних корупційних ризиків; визначення найбільш коректних для кожного виду діяльності способів захисту від корупції; обґрунтованого застосовування правових норм в конкретних ситуаціях, що складаються у процесі протидії злочинності; не толерування корупції; «чинити правильно» та доброчесно; обирати доброчесні сценарії поведінки.

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Загальна інформація

Форма навчання	**Рік підготовки**	**Семестр**	**Кредити**	**Години**	**Лекції**	**Практичні**	**Семінарські**	**Лабораторні**	**Самостійна робота**	**Індивідуальні завдання**	**Вид підсумкового контролю**
Денна	6	3	3	90	16	16	-	-	58	-	іспит
Заочна	6	3	3	90	4	4	-	-	82	-	іспит

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма – 15/15/60					Заочна форма – 4/4/82					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	**п**	**інд**	**с.р.**		**л**	**п**	**лаб**	**інд**	**с.р.**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. АНТИКОРУПЦІЯ											
Тема 1.1. Корупція як суспільне соціально-політичне явище	12	2	2		8	17	1	1	-	-	15
Тема 1.2. Антикорупційні інструменти як рушійний механізм подолання корупції в Україні	12	2	2	-	8	12	-	-	-	-	12
Тема 1.3. Антикорупційна система	16	4	4	-	8	17	1	1	-	-	15
РАЗОМ	**40**	**8**	**8**	**-**	**24**	**46**	**2**	**2**	**-**	**-**	**42**
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКА											
Тема 2.1. Концептуальні основи доброчесності та етики.	13	2	2	-	9	11,5	0,5	1	-	-	10
Тема 2.2. Доброчесність, етика, корупція, право	13	2	2	-	9	10	-	-	-	-	10
Тема 2.3. Доброчесність в освіті	12	2	2	-	8	10,5	0,5	-	-	-	10
Тема 2.4. Доброчесність в публічній сфері	12	2	2		8	12	1	1	-	-	10
РАЗОМ	**50**	**8**	**8**		**34**	**44**	**2**	**2**			**40**
ВСЬОГО	**90**	**16**	**16**		**58**	**90**	**4**	**4**			**82**

ТЕМАТИКА ТА ПИТАННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. АНТИКОРУПЦІЯ
1.1	***ТЕМА*** **Корупція як суспільне соціально-політичне явище** 1. Суть поняття «корупція» та його основні складові. 2. Корупція на різних етапах історії. 3. Теорії походження корупції. 4. Види й форми корупції. 5. Наслідки корупції. 6. Сучасний стан корупції у світі. 7. Індекс сприйняття корупції Transparency International.

1.2	***ТЕМА*** **Антикорупційні інструменти як рушійний механізм подолання корупції в Україні** 1. Фінансовий контроль (е-декларування). 2. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. 3. Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів. 4.Уповноважений з антикорупційної діяльності. 5.Інститут викривачі корупції в Україні.
1.3	***ТЕМА*** **Антикорупційна система** 1. Передумови та мета створення антикорупційних органів в Україні. 2. Міжнародні стандарти діяльності антикорупційних органів 3. Напрями роботи антикорупційних органі. 4. Система антикорупційних органів України.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКА	
2.1	***ТЕМА*** **Концептуальні основи доброчесності та етики.** 1. Доброчесність: «чинити правильно» 2. Поняття доброчесності та підходи до її визначення. 3. Значення етики й етичної поведінки в повсякденному житті. 4. Зв'язок між соціально-політичними умовами та доброчесністю. 5. Як доброчесність впливає на корупцію та боротьбу з нею. 6. Правова регламентація доброчесності в Україні.
2.2	***ТЕМА*** **Доброчесність, етика, корупція, право** 1. Концепція доброчесності, етики та права: детермінація понять 2. Проблеми, пов'язані з доброчесністю, етикою і правом у суспільному контексті та шляхи їх вирішення. 3. Доброчесність, етика та права у повсякденному житті.
2.3	***ТЕМА*** **Доброчесність в освіті** 1. Поняття доброчесності у вищій освіті та роль ЗВО в її розбудові. 2. Шляхи розбудови доброчесності в ЗВО. 3. Правова регламентація питання доброчесності в ЗВО. 4. Поняття корупційного ризику в ЗВО, його форми, джерела та інструменти мінімізації. 5. Роль антикорупційного уповноваженого в ЗВО та форми взаємодії зі студентами.
2.4.	***ТЕМА*** **Доброчесність в публічній сфері** 1. Принцип доброчесності публічної сфери: етимологія та генеза морально-етичної норми. 2. Доброчесність в публічній сфері як інструмент запобігання корупції. 3. Цілі, цінності та зобов'язання публічної служби. 4. Управління доброчесністю в публічній сфері. Кодекси етики та інші інструменти забезпечення доброчесності.

ТЕМАТИКА ТА ПИТАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

№ з/п	Назва теми
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
1.1.	***ТЕМА*** **Корупція як суспільне соціально-політичне явище** **Теоретичні завдання** ▪ *Класифікація основних підходів щодо розуміння явища «корупція».* ▪ *Корупція як соціально-правове явище.* ▪ *Види та форми корупції.* ▪ *Причини наслідки корупції.* ▪ *Сучасний стан корупції в світі.* **Практичні завдання:** *1.Дебати: «»Теорії природи корупції: за і проти»* *« Світовий досвід боротьби з корупцією: успішні кейси/необхідні кроки для України»* *2. Тематика ЕСЕ:* *1. «(НЕ)виправдання: чому виникає корупція»* *2. Вимушена корупція: за і проти* **Література:** 1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text 2. Антикорупція та доброчесність: навчально-методичний комплекс дисципліни. Київ, 2023. 306 с. 3. Гвоздецький В.Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні : монографія. Київ : МП Леся, 2018. 592 с. 4. Запобігання корупції : підручник / Б.М. Головкін, В.Ф. Оболенцев, М.В. Романов та ін.; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2019. 296 с. 5. Калєніченко, Л.І., Слинько, Д.В. (2022). Поняття, ознаки і види корупції. *Право і безпека/* Law and Safety, 2022. № 1(84). С.39-46.
1.2	***ТЕМА*** **Антикорупційні інструменти як рушійний механізм подолання корупції в Україні** **Теоретичні завдання:** ▪ *Фінансовий контроль (е-декларування).* ▪ *Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.* ▪ *Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів.* ▪ *Уповноважений з антикорупційної діяльності.* ▪ *Інститут викривачів корупції в Україні.* **Практичні завдання:** Розв'язування кейсів **Література:** 1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text 2. Антикорупція та доброчесність: навчально-методичний комплекс дисципліни. Київ, 2023. 306 с.

	3. Гвоздецький В.Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні : монографія. Київ : МП Леся, 2018. 592 с. 4. Запобігання корупції : підручник / Б.М. Головкін, В.Ф. Оболенцев, М.В. Романов та ін.; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2019. 296 с. 5. Трепак В. М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 444 с. 6. Мельник О. Г. Міжнародний досвід запобігання та протидії корупції як вектор формування національної антикорупційної політики в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2021. № 2. С. 32-35. 7. Грищук М. Міжнародний досвід запобігання та протидії корупції як ключовий інструмент реформування антикорупційної політики України. *Актуальні проблеми правознавства*, no. 3, Jan. 2022, pp. 57-62.
1.3.	***ТЕМА* Антикорупційні інституції** **Теоретичні завдання** ▪ *Концепція антикорупційних органів: мета їх створення, міжнародні стандарти та напрями роботи.* ▪ *Система антикорупційних органів:* ➢ *Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК);* ➢ *Національне антикорупційне бюро України (НАБУ);* ➢ *Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП);* ➢ *Вищий антикорупційний суд (ВАКС).* **Практичні завдання:** 1. Інтерактивна гра «Антикорпупційні месники» 2. Диспут «Результати останнього дослідження індексу сприйняття корупції в Україні: розуміння, сприйняття, поширеність». **Література:** 1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text 2. Антикорупція та доброчесність: навчально-методичний комплекс дисципліни. Київ, 2023. 306 с. 3. Гвоздецький В.Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні : монографія. Київ : МП Леся, 2018. 592 с. 4. Даль А. Система антикорупційних органів України. Протидія корупції: правове регулювання і практичний досвід: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. 2021. С.99-102. 5. Розсоха К.О. Роль та функції спеціалізованих антикорупційних органів України / *Науковий вісник публічного та приватного права: Збірник наукових праць*, Випуск №4 Т. 2. Київ: Науково-дослідний інститут публічного права, 2018. 266 с.
	ВСЬОГО ЗА М1
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКА
2.1.	***ТЕМА* Концептуальні основи доброчесності та етики.** **Теоретичні завдання** ▪ *Доброчесність: «чинити правильно»* ▪ *Поняття доброчесності та підходи до її визначення.*

	▪ *Значення етики й етичної поведінки освіти в повсякденному житті.* ▪ *Зв'язок між соціально-політичними умовами та доброчесністю.* ▪ *Як доброчесність впливає на корупцію та боротьбу з нею?* ▪ *Правова регламентація доброчесності в Україні.* **Практичні завдання:** **Тематика ЕСЕ** **1. Доброчесність – суспільство – держава.** **2. Доброчесність стосується кожного?** **Література:** 1. Антикорупція та доброчесність: навчально-методичний комплекс дисципліни. Київ, 2023. 306 с. 2. Гвоздецький В.Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні : монографія. Київ : МП Леся, 2018. 592 с. 3. Доброчесність: поняття, складові та історія. Матеріали Офісу доброчесності НАЗК. URL: Доброчесність: поняття, складові та історія - Офіс доброчесності НАЗК (nazk.gov.ua) 4. Запобігання корупції : підручник / Б.М. Головкін, В.Ф. Оболенцев, М.В. Романов та ін.; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2019. 296 с. 5. Хомишин І. Доброчесність як складова діяльності публічних посадових осіб у контексті боротьби з корупцією. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка».* Серія : «Юридичні науки». №4(32), 2021. С.62-67.
2.2.	***ТЕМА*** **Доброчесність, етика, корупція, право** **Теоретичні завдання** ▪ *Концепція доброчесності, етики та права: диференціація понять.* ▪ *Проблеми, пов'язані з доброчесністю, етикою і правом у суспільному контексті та шляхи їх вирішення.* ▪ *Доброчесність, етика та права у своєму власному житті.* **Практичні завдання:** Розв'язування кейсів **Дебати: «Успішний кейс моєї країни»** **Література:** 1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text 2. Походєєва В. Запобігання корупції в Україні крізь призму медіа: формування антикорупційного дискурсу як превентивний захід. *Актуальні проблеми політики*, 2021 №67. С.96-100. 3. Припутень Д.С., Швець М.М. Держава та громадянське суспільство у сфері запобігання та протидії корупції. Всеукраїнська міждисциплінарна науково-практична конференція 10 червня 2022 року Чернігів, Україна. С. 349 – 351. 4. Наливайко І.О. Роль інститутів громадянського суспільства у запобіганні і протидії корупції в органах публічної влади. *Аналітичне порівняльне правознавство*, 2022. С.27-30. 5. Корчак Н. Доброчесність як інструмент розвитку правосвідомості публічних службовців в умовах реформування державної служби. *Аспекти публічного управління*, 2023. *11*(4), 82-88.
2.3	***ТЕМА*** **Доброчесність в освіті** **Теоретичні завдання** ▪ *Поняття доброчесності у вищій освіті та роль ЗВО в її розбудові.* ▪ *Шляхи розбудови доброчесності в ЗВО.* ▪ *Правова регламентація питання доброчесності в ЗВО.*

	▪ *Поняття корупційного ризику в ЗВО, його форми, джерела та інструменти мінімізації.* ▪ *Роль антикорупційного уповноваженого в ЗВО та форми взаємодії зі студентами.* **Практичні завдання:** *Інтерактивна гра «Доброчесність в університеті»* Студенти поділяються на три групи («викладачі», «адміністрація ЗВО» та «студенти»). Кожна з груп, спираючись на знання з уже пройдених тем, має шляхом брейнштормy скласти перелік рекомендацій до запобігання корупції. У результаті потрібно напрацювати та презентувати: 1. Що має зробити адміністрація ЗВО, щоб мінімізувати корупцію в університеті? 2. Що мають зробити викладачі, щоб мінімізувати корупцію в університеті? 3. Що мають зробити студенти, щоб мінімізувати корупцію в університеті? **Література:** 1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text 2. Антикорупція та доброчесність: навчально-методичний комплекс дисципліни. Київ, 2023. 306 с. 3. Гвоздецький В.Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні : монографія. Київ : МП Леся, 2018. 592 с. 4. Аналітичне дослідження «Антикорупційний уповноважений закладу вищої освіти» [PDF], 2022). URL: Antykoruptsiy-nyy-_upovnovazhenyy-_zakladu_vyshhoi-_osvity_analitychne.pdf (legalclinics.in.ua) 5. Іщенко Т. Д., Шишкіна Г. В., Ніколаєва І. В. Академічна доброчесність як складова забезпечення якості освіти. *АгроТерра*. 2018. № 2 (5). С. 19-23. 6. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України, 2019. №24. С.122-128.
2.4.	***ТЕМА* Доброчесність в публічній сфері** **Теоретичні завдання:** ▪ *Принцип доброчесності публічної сфери: етимологія та генеза морально-етичної норми.* ▪ *Доброчесність в публічній сфері як інструмент запобігання корупції.* ▪ *Цілі, цінності та зобов'язання публічної служби.* ▪ *Управління доброчесністю в публічній сфері.* ▪ *Кодекси етики та інші інструменти забезпечення доброчесності.* **Практичні завдання:** Розв'язування кейсів Тематика ЕСЕ 1. Комплаєнс:основні принципи виявлення ризиків. 2. Відповідальність бізнесу за корупцію **Література:** 1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text 2. Антикорупція та доброчесність: навчально-методичний комплекс дисципліни. Київ, 2023. 306 с. 3. Доброчесність та етика в публічній сфері. [Електронний ресурс]. URL: https://www.unodc.org/

	documents/e4j/IntegrityEthics/E4J_Integrity_and_Ethics_Module_13_final_UKR.pdf. 4. Кириленко П. О. Доброчесність в публічному управлінні: від ідеалу до інструменту запобігання корупції. *Ефективність державного управління*, 2023, 1(74/75), 31-35. 5. Волошенко А. В. Системна корупція: державні регуляторні імперативи протидії. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6395. 6. Василевська Т. Е. Кодекси поведінки депутатів як інструменти підтримки депутатської етики. *Державне управління: теорія та практика*. 2013. № 2. С. 5–13. URL: http://nbuv.gov.ua/ UJRN/Dutp_2013_2_3. 7. Офіс розбудови доброчесності. НАЗК [Електронний ресурс]. URL:https://prosvita.nazk.gov.ua/.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.	
1.1.	***ТЕМА*** **Корупція як суспільне соціально-політичне явище** 1. Пройдіть курс «Основи антикорупції для всіх і кожного» https://learning.nazk.gov.ua/courses/coursev1:NAZK+prosvita001+17.07.2022/about/ 2. Ознайомтеся із Антикорупційною стратегією на 2021-2025 роки https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/Antykoruptsijna-strategiya-na-2021-2025-rr.pdf 3. Охарактеризуйте основні підходи до розуміння сутності корупції. 4.Визначте сучасний стан і проблеми запобігання корупції в Україні. 5.Розкрийте соціальну сутність корупції.	**8**
1.2	***ТЕМА*** **Антикорупційні інструменти як рушійний механізм подолання корупції в Україні** 1. Пройдіть курс «Дослідження корупції, як це працює?» https://prometheus.org.ua/prometheus-free/research-corruption-course/- 2. Конфлікт інтересів: поняття, основні складові та особливості його врегулювання у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. 3.Гарантії захисту викривачів за законодавством України. 4.Проаналізуйте стан нормативно-правового регулювання антикорупційних інструментів у механізмі протидії корупційним правопорушенням в Україні. 5.Охарактеризуйте досвід зарубіжних країн щодо дієвості антикорупційних інструментів у протидії корупції. 6.Визначте напрями удосконалення правової регламентації антикорупційних інструментів протидії корупційним правопорушенням.	**8**
1.3.	***ТЕМА*** **Антикорупційні інституції** 1. Визначити передумови та мету створення антикорупційних органів в	**8**

	Україні. 2. Опрацювати міжнародні документи, які закріплюють стандарти щодо боротьби з корупцією: • Конвенція ООН проти корупції; • Двадцять керівних принципів боротьби проти корупції; • Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу проти корупції. 3. Ознайомитися із основними повноваженнями Національного агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) згідно Закону України «Про запобігання корупції». 4.Охарактеризувати основні повноваження Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) на підставі Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України». 5.Визначити основні напрямки діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП). 6.Визначити статус та повноваження Вищого антикорупційного суду (ВАКС) відповідно до Закону України «Про Вищий антикорупційний суд».	
	ВСЬОГО ЗА М1	**24**
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКА	
2.1.	***ТЕМА*** **Концептуальні основи доброчесності та етики** 1.Проаналізуйте міжнародний досвід розбудови доброчесності суспільства. 2.Наведіть приклади успішних антикорупційних стратегій зарубіжних країн. 3.Сформуйте власну систему заходів щодо підвищення обізнаності в суспільстві про доброчесність. 4. Розкрийте зміст впровадження заходів з підтримки доброчесності в компаніях. 5.Охарактеризуйте напрями впровадження заходів з підтримки доброчесності в організаціях громадянського суспільства. 6. Що Ви розуміємо під етикою і доброчесністю людини загалом та правника (прокурора, слідчого) зокрема? 7. Визначте як розвивати етичну поведінку та доброчесність в правничій спільноті та що є значущими факторами цього процесу?	**9**
2.2.	***ТЕМА*** **Доброчесність, етика, корупція, право** 1.Розкрийте взаємозв'язок між етикою, доброчесністю та антикорупцією. 2. Наведіть приклад успішного залучення громадянського суспільства до розбудови доброчесності. 3. Проаналізуйте доброчесність як частину етики і основу антикорупції. 4.Юридизація доброчесності як етичної категорії в позитивний юридичний обов'язок. 5.Охарактеризуйте доброчесність як інструмент протидії корупції.	**8**
2.3	***ТЕМА*** **Доброчесність в освіті** 1.Опрацюйте «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-	**8**

	kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/ 2.Ознайомтися з «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/ 3.Проаналізуйте положення Закону України «Про вищу освіту» що стосуються доброчесності. 4. Поміркуйте, до яких наслідків призводить корупція та яким є її вплив на сферу освіти. 5.Синергія студентства та антикорупційного уповноваженого ЗВО в протидії корупції.	
2.4.	***ТЕМА* Доброчесність в публічній сфері** 1.Сформулюйте поняття та основні складові «публічної доброчесності». 2.Проаналізуйте законодавче закріплення відповідальності за доброчесність в організаціях публічного сектору. 3.Розкрийте зміст стандартів публічної служби. 4.Визначте спеціальні механізми підзвітності, перевірки та правозастосування, які гарантують високі стандарти доброчесності. 5. Розбудова спроможності та підвищення обізнаності державних службовців. 6.Поняття та елементи стратегі публічної доброчесності. 7.Опрацюйте методичні рекомендації «Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції https://wiki.nazk.gov.ua/pdfjs/?file=/wpontent/uploads/Categories/00/a7/00a7436f958b8a030a42c403bcc53b2708767ea9fe094fb1c9e7e99214c76937310259413.pdf 8.Опрацюйте Закон України «Про державну службу».	**8**
	ВСЬОГО ЗА М2	**34**
	РАЗОМ	**58**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота здобувачів з навчальної дисципліни «Антикорупція та доброчесність» невід'ємна складова підготовки здобувачів вищої освіти та є одним із основних засобів оволодіння навчальним матеріалом. Самостійна робота направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі навчальної дисципліни «Антикорупція та доброчесність». Самостійна робота є важливим складником у засвоєнні програмних результатів навчання поряд з аудиторною роботою. Вона є основою підготовки здобувача як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтересу до творчої роботи, здатність вирішувати науково-теоретичні та практичні завдання.

Самостійна робота це форма навчання, в якій здобувач вищої освіти засвоює необхідні знання, опановує уміннями і навиками, навчається планомірно і систематично працювати, мислити, формує свій стиль розумової діяльності.

Самостійна робота над навчальною дисципліною «Антикорупція та доброчесність» може включати:

- ✓ вивчення заданих тем та запитань, що передбачені для самостійної роботи;
- ✓ опрацювання матеріалу, поданого на лекційних заняттях;
- ✓ поглиблене вивчення теоретичного та практичного матеріалу на задану тематику, а також пошук додаткових джерел інформації;
- ✓ підготовка до виступу на практичних заняттях, до різних видів поточного та

підсумкового контролю, в тому числі і з використанням іноземних джерел із встановленої тематики;

- ✓ використання інформаційних технологій;
- ✓ проходження курсів за тематикою робочої програми навчальної дисципліни на онлайн-платформах неформальної освіти, що підтверджені відповідними сертифікатами (з можливістю верифікації їх справжності на таких онлайн-платформах).

Методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає засоби самоконтролю (питання та завдання для самоконтролю). Дидактичне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти також передбачає використання інформаційних технологій.

У процесі самостійної роботи над навчальним предметом «Антикорупція та доброчесність» здобувачі освіти можуть проходити відповідні онлайн курси на безкоштовних платформах, які передбачають отриманні сертифікатів. Окрім того, можна брати участь у підготовці та опублікуванні наукових статей як одноосібно, так і у співавторстві з викладачем, а також у науково-практичних конференціях, симпозіумах, вебінарах, круглих столах.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

№ з/п	Теми
1	**Тематика ІНДЗ обирається здобувачем за узгодженням з викладачем для кожного індивідуально**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ ІНДЗ

Мета й етапи підготовки роботи

Метою ІНДЗ є поглиблення і закріплення здобувачами вищої освіти теоретичних знань та набуття вмінь пов’язувати свої знання з практикою. Тематика ІНДЗ виконується за власним вибором здобувача та узгоджується із викладачем. Здобувач має виконати одне ІНДЗ за період вивчення навчальної дисципліни у першому та у другому модулі. Виконання ІНДЗ дає здобувачеві можливість навчитися самостійно використовувати й узагальнювати теоретичні положення та інформаційні матеріали, формулювати власні погляди стосовно невирішених проблем та обґрунтовувати висновки і пропозиції, спрямовані на їх вирішення та отримати бали до модуль-контролю.

Основні етапи виконання ІНДЗ

І. Вибір теми та визначення завдань дослідження.

ІІ. Добір та вивчення літератури, збирання та обробка інформації.

ІІІ. Складання плану роботи.

ІV. Написання та оформлення ІНДЗ.

Структура та обсяг ІНДЗ. ІНДЗ повинно мати чітку логічну побудову з відповідними складовими елементами. Традиційно ІНДЗ складається зі вступу, основної частини та висновків.

У вступі дають оцінку сучасного стану досліджуваної проблеми. Основна частина роботи поділяється на кілька розділів. Перший з них, зазвичай, присвячується теоретико-методологічним питанням досліджуваної теми; інші – питанням аналізу досліджуваної проблеми, обґрунтуванню висновків та пропозицій щодо її вирішення.

У висновках стисло підсумовують результати дослідження. Тут містяться висновки і пропозиції, що показують, якою мірою досягнута мета та вирішені завдання, поставлені у вступі.

Обсяг ІНДЗ – 8 – 12 сторінок формату А 4 комп'ютерного набору. Приблизний обсяг структурних складових тексту ІНДЗ (кількість сторінок): вступ – 1 – 2; основна частина – 9 – 11; висновки – 1 – 2.

Оформлення та захист ІНДЗ. ІНДЗ має бути написано українською мовою та правильно оформлено. Текст роботи повинен розміщуватися на одній сторінці аркуша паперу, з полями не менш як 30 мм – зліва, 15 мм – справа, 20 мм – вгорі, 20 мм – внизу. Роботу комплектують у такій послідовності: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, висновки, список літератури, додатки (в разі необхідності).

Зміст оформляють у вигляді переліку назв розділів роботи, для кожного з яких вказують відповідний номер початкової сторінки тексту. Розділи позначають арабськими цифрами (1, 2, 3), підрозділи позначають номером розділу та підрозділу через крапку (1.1, 1.2 або 2.1, 2.2).

Обсяг роботи визначається вмінням здобувача стисло і водночас вичерпно розкрити тему, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції – в межах 8-12 сторінок тексту, шрифтом 14 Times New Roman через півтора інтервалу.

Нумерація сторінок має бути наскрізною: номер сторінки проставляють арабськими цифрами унизу сторінки, але на титульній сторінці (перша сторінка роботи) і на сторінці, де знаходиться зміст номер сторінки не проставляють.

Ілюстративний матеріал у формі схем, діаграм, графіків тощо оформляється таким чином: знизу під ілюстрацією з великої букви пишуть слово «Малюнок» і проставляють його номер, який складається з номера розділу та порядкового номера у даному розділі. Наприклад: Малюнок. 2.1 – перший малюнок другого розділу.

Текст ІНДЗ повинен бути оригінальним і відповідати правилам академічної доброчесності, що діють у ЧНУ імені Юрія «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/vupnho4k/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

Критерієм оригінальності творів використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках, отриманих за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат відповідно до вищевказаного положення.

У тексті обов'язково мають бути зроблені посилання на джерела, з яких була запозичена цифрова інформація, а також цитати, що наводяться в дослідженні. Посилання на джерела рекомендується здійснювати посторінково наприклад:

Приймак І. В. Теорія та практика здійснення повідомлення у кримінальному провадженні в ході досудового розслідування : монографія / за наук. ред. І. І. Татарина. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 228 с.

При виконанні ІНПЗ зверніть увагу на:

1) необхідність структурування матеріалу і збереження логіки викладу;
2) врахування європейського досвіду обраної проблематики;
3) особливості вітчизняної практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДЗ

№	Критерії оцінювання ІНДЗ	К-ть балів (максимум 10 балів)
1.	Рівень теоретичних знань здобувача;	**2**
2.	Рівень опрацювання здобувачем нормативно-правових актів;	**2**
3.	Аналіз судової практики/статистичних даних;	**3**

4.	Рівень обґрунтування необхідності/доцільності пропонованих новацій.	**3**
	УСЬОГО	**10**

МЕТОДИ НАВЧАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Методи навчання (гр. «methodos» - шлях пізнання, спосіб знаходження істини) – це впорядковані способи взаємопов´язаної, цілеспрямованої діяльності педагога й студентів, спрямовані на ефективне розв´язання навчально-виховних завдань. Вони реалізуються через систему прийомів і засобів навчальної діяльності. Прийоми навчання - це складова методу, конкретні дії педагога й студентів, спрямовані на реалізацію вимог тих чи тих методів.

Засоби навчання - це різноманітне навчальне обладнання, що використовується у системі пізнавальної діяльності (книги, письмове приладдя, лабораторне обладнання, технічні засоби.

З метою забезпечення викладання навчальної дисципліни «Антикорупція та доброчесність» використовуються методи і засоби навчання, передбачені Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №12 від 02 вересня 2024 року) https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu та метод розв’язання казусу.

Навчання та викладання побудоване на компетентнісному і студентоцентричному підходах, принципах академічної свободи і академічної доброчесності. Базується на інтерактивному навчанні практичного спрямування у формах практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи, міні-досліджень здобувачів вищої освіти за індивідуальною траєкторією (ІНДЗ).

Основні методи навчання та викладання:

- ✓ методи організації і проведення навчально-пізнавальної діяльності: вербальні (словесні), наочні, проблемно-пошукові, індуктивно-дедуктивні;
- ✓ методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності, навчальні дискусії;
- ✓ кейс-метод;
- ✓ робота в малих групах;
- ✓ проходження курсів за тематикою робочої програми навчальної дисципліни на онлайн-платформах неформальної освіти, що підтверджені відповідними сертифікатами (з можливістю верифікації їх справжності на таких онлайн-платформах).

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Формами поточного контролю знань здобувачів є індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмових самостійних робіт (есе тощо), вирішення тестових завдань, ситуаційних завдань або кейсів відповідно до плану практичного заняття. Також кожен здобувач має можливість отримати бали чи відпрацювати пропущені ним аудиторні години практичних занять, пройшовши курси за тематикою робочої програми навчальної дисципліни на онлайн-платформах неформальної освіти, що підтверджені відповідним сертифікатом з можливістю верифікації його справжності на цих онлайн-платформах. Кількість балів не може перевищувати максимальних меж за кожну тему, що визначені пунктом робочої програми навчальної дисципліни «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти».

Формою підсумкового контролю є екзамен з дисципліни «Антикорупція та доброчесність».

Бали поточного та підсумкового контролю підсумовуються (кількість балів за М1 + кількість балів за М2 + кількість балів за залік). Максимальна кількість балів, зароблених здобувачем може бути 100 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ

Основним засобами контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачами навчального матеріалу є :

- усна відповідь;
- тестування;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- вирішення кейсів;
- проходження курсів за тематикою робочої програми навчальної дисципліни на онлайн-платформах неформальної освіти, що підтверджено відповідним сертифікатом з можливістю верифікації його справжності на таких онлайн-платформах.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНТИКОРУПЦІЙНА ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

Поточне оцінювання							**Бали**	**Іспит**	**Сума**
Змістовий модуль 1			**Змістовий модуль 2**				**М1+М2 50**	**50**	**100**
Т1	**Т2**	**Т3**	**Т1**	**Т2**	**Т3**	**Т4**			
5	**10**	**10**	**7**	**7**	**6**	**5**			
25			**25**						

(Коментар: Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень позитивної оцінки (зараховано) є 50 балів).

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРАКИЧНОМУ ЗАНЯТТІ

Максимальна кількість балів за тему практичного заняття	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики
Середня кількість балів за тему практичного	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання,

заняття	розв’язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики
Мінімальна кількість балів за тему практичного заняття	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками/не в повному обсязі.
0 балів за тему практичного заняття	здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв’язання професійних завдань.

КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

На екзамені здобувач може отримати від 0 до 50 балів.

Бали поточного та підсумкового контролю підсумовуються (кількість балів за М1 + кількість балів за М2 + кількість балів за екзамен). Мінімальний пороговий рівень позитивної (склав/достатньо) є 50 балів. Максимальна кількість балів, зароблених здобувачем може бути 100 балів.

• оцінка **«відмінно»/«A»** — здобувач повною мірою розкриває питання, винесені для аудиторного та самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити;

• оцінка **«добре»/«B»** — загалом рівень знань здобувача відповідає викладеному, але він припускається певних помилок при розв'язанні завдань, обґрунтування неточні, не наводяться обґрунтовані докази;

• оцінка **«добре»/ «C»** — загалом рівень знань здобувача відповідає викладеному, але він припускається грубих помилок при розв'язанні завдань, обґрунтування неточні, не наводяться обґрунтовані докази;

• оцінка **«задовільно»/«D» —** здобувач розкриває питання у загальних рисах, розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно;

• оцінка **«задовільно»/«E» —** здобувач намагається розкрити питання у загальних рисах, у загальному розуміє їх сутність, у висновках припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно;

• оцінка **«незадовільно»/«Fx» —** здобувач не може відповісти на поставлені запитання або відповідає неправильно, не розуміє сутності питань, не може зробити висновки.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання

	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ «АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

1. Корупція: яке її визначення та основні складові?
2. Види корупції: перерахуйте основні, поясніть та наведіть приклади.
3. Форми корупції: перерахуйте основні, поясніть та наведіть приклади.
4. Поясніть походження корупції з точки зору двох теорій на ваш вибір.
5. Опишіть причини долучення до корупції.
6. Яка мета створення антикорупційних органів?
7. Які принципи їхньої діяльності?
2. Опишіть систему спеціалізованих антикорупційних органів в Україні.
3. Що таке корупція потреби та корупція жадібності?
4. Що таке побутова корупція? У чому її відмінність від великої?
5. Поясніть проблему «снігової кулі».
6. Які є наслідки корупції?
7. Зв’язок між соціально-політичними умовами та доброчесністю в суспільстві.
8. Доброчесність: «чинити правильно»
9. Поняття доброчесності та підходи до її визначення.
10. Значення етики й етичної поведінки в повсякденному житті.
11. Зв’язок між соціально-політичними умовами та доброчесністю.
12. Як доброчесність впливає на корупцію та боротьбу з нею?
13. Правова регламентація доброчесності в Україні.
14. Концепція доброчесності, етики та права: детермінація понять
15. Проблеми, пов’язані з доброчесністю, етикою і правом у суспільному контексті та шляхи їх вирішення.
16. Що таке добре врядування, розкажіть про його принципи.
17. Опишіть вплив корупції на права людини.
18. Як корупція загрожує національній безпеці?
19. Як громадянське суспільство може залучатися до антикорупційної діяльності?
20. Уявлення громадян про їхню участь в боротьбі з корупцією та умови долучення до неї.
21. Як ЗМІ можуть бути залученими до боротьби з корупцією? Що впливає на їхню ефективну роботу?
22. Як проявляється недоброчесність ЗМІ? Наведіть приклади.
23. Розкажіть про інструменти запобігання корупції в бізнесі.
24. Що таке доброчесність у вищій освіті? Яка роль університету в її розвитку?
25. Інструменти для розвитку доброчесності в освітньому середовищі.
26. Що таке плагіат? Які його наслідки?
27. Які інші види недоброчесної академічної поведінки, окрім плагіату, ви знаєте?
28. Студентство як активний учасник освітнього процесу – як ви це розумієте? Як це забезпечується.
29. Інститут викривачів корупції в Україні.
30. Поширеність корупції в Україні та світі. Індекс сприйняття корупції.
31. Міжнародне та національне законодавство у сфері протидії корупції.
32. Фінансовий контроль (е-декларування).
33. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
34. Антикорупційна експертиза нормативно-правових актів.
35. Уповноважений з антикорупційної діяльності.

36. Принцип доброчесності публічної сфери: етимологія та генеза морально-етичної норми.
37. Доброчесність в публічній сфері як інструмент запобігання корупції.
38. Цілі, цінності та зобов'язання публічної служби.
39. Управління доброчесністю в публічній сфері.
40. Кодекси етики та інші інструменти забезпечення доброчесності.

ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Кожен здобувач має можливість отримати бали чи відпрацювати пропущені ним аудиторні години практичних занять, пройшовши курси за тематикою робочої програми навчальної дисципліни на онлайн-платформах неформальної освіти, що підтверджені відповідним сертифікатом з можливістю верифікації його справжності на цих онлайн-платформах. Кількість балів не може перевищувати максимальних меж за кожну тему, що визначені пунктом робочої програми навчальної дисципліни «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти».

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції : Конвенція ООН від 31.10.2003 р. (ратифікація від 18.10.2006 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16 .
3. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією : Конвенція Ради Європи від 27.01. 1999 р. (ратифікація від 18.10.2006 р.). URL: https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_101 .
4. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією : Конвенція Ради Європи від 04.11. 1999 р. (ратифікація від 16.03.2005 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102 .
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731- 10 .
6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text
7. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 р. № 2447-VIII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447- 19 .
8. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12.11.2015 р. № 794-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text
9. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19.
10. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18 .
11. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text
12. Закон України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text.
13. Закон України «Про Службу безпеки України» від 25.03.1992 р. № 2229-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text
14. Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws

Основна література

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

2. Антикорупційні органи країн Європи: ключові превентивні механізми: збірка-звіт кращих практик для Національного агентства з питань запобігання корупції. URL: https://nazk.gov.ua/sites/default/zbirkazvit_krashchyh_praktyk_dlya_nazk.pdf. 11

3. Академічне письмо : навч. посібник / упор. : С. К. Ревуцька, В. М. Зінченко. Кривий Ріг. 2019. 130 с.

4. Антикорупція та доброчесність: навчально-методичний комплекс дисципліни. Київ, 2023. 306 с.

5. Басанцов І. В. Корупція в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії : монографія / І. В. Басанцов, О. О. Зубарева. Суми : Сумський державний університет, 2016. 113 с.

6. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у сучасний період: монографія. Київ: Ін-Юре, 2014. 564с.

7. Веклич В. О. Адміністративно-правові засади публічної політики щодо запобігання і боротьби з корупцією в Україні: монографія. Київ: Видавництво «Людмила», 2017. 592 с.

8. Висоцька Л., Кирилова Д. CASE: академічна доброчесність. Навчально-методичний посібник для педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету». Кривий Ріг: ВСП «КРФК НАУ», 2022. 60 с.

9. Гвоздецький В.Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні : монографія. Київ : МП Леся, 2018. 592 с.

10. Головкін Б.М. Запобігання корупції: підручник підручник / Б. М. Головкін, В. Ф. Оболенцев, М. В. Романов та ін.; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2019. 296 с.

11. Дітковська Л. А., Буяшенко В. В., Оніщик Ю. В. Академічні студії: навчально-методичний посібник. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2019. 36 с.

12. Єдиний державний реєстр декларацій. Електронне джерело. URL: https://portal.nazk.gov.ua/login. Національне агентство з питань запобігання корупції. Про конфлікт інтересів. Електронне джерело. Режим доступу: URL https://nazk.gov.ua/uk/pokaznyky-diyalnosti-departamentu/.

13. Запобігання корупції : підручник / Б.М. Головкін, В.Ф. Оболенцев, М.В. Романов та ін.; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2019. 296 с.

14. Запобігання та протидія корупції : навчальний посібник 4-те вид.,перер. й доп./ за ред. А. М. Михненка. Київ :ДННУ «Академія фінансового управління», 2023. 625 с

15. Запобігання корупції у приватному секторі: монографія / Б. М. Головкін [та ін.]; за заг. ред. Б. М. Головкіна ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса. Харків : Право, 2020. 286 с.

16. Зарубіжний досвід створення та діяльності спеціальних антикорупційних органів: наук.-практ. посіб. / З. А. Загиней, В. М. Драган, О. Н. Ярмиш та ін. Київ: Національна академія прокуратури України, 2015. 314 с.

17. Кришталь А. О. Академічна доброчесність: курс лекцій. Черкаси : ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. 124 с.

18. Матвієнко А. Від антикорупції до доброчесності. Дієві інструменти для об'єднаних територіальних громад. Посібник / Заг. Ред. Ю. Ткачук. ULR:https://www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/documentu-2021/dp-posibnikanticor-tools-web.pdf

19. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: http://library.uipa.edu.ua/poslygy/naukovtsiam-fakhivtsiam/naukovtsiam/akade michna-dobrochesnist.html

20. Семеног О.М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 216 с.

Допоміжна література

1. Аналітика і стандарти доброчесності. URL: https://nazk.gov.ua/uk/standarty-dobrochesnosti/

2. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2019. Вип. 24. С. 122-128. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rarpsu_2019_24_16 .

3. Камінська Н. Доброчесність: соціально-правовий зміст і значення для сучасних реформ. Філософські та методологічні проблеми права. 2023. № 2 (26). С. 32-41.

4. Кубаєнко А., Крижановська О. Антикорупційне право та основи Едекларування : навч.-метод. посіб. (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) А. Кубаєнко, О. Крижановська ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2023. 150 с.

5. Кушнарьов І. В. Політична корупція: порівняльнополітологічна концептуалізація: монографія. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Видавництво «Юридична думка», 2018. С. 96-108. URL: http://idpnan.org.ua/files/kushnarov-i.v.-politichnakoruptsiya-_porivnyalno-politologichna-kontseptualizatsiya_-_d_.pdf

6. Лавренова О.І. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією: навчальний посібник / О.І. Лавренова, О.П. Хамходера. Одеса, 2019. 57 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12469

7. Мандибура В. О. Корупція: інституційна сутність та механізми подолання: монографія. Київ: Парлам вид-во, 2017. 488 с. 12

8. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Упорядники матеріалів: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. 2019. ULR:https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cxq9/view 6

9. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Запобігання корупції» / уклад.: Н.В. Сметаніна. – Х: Нац. юрид ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 47 с.

10. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Банчук О.А. та ін.; наук. ред. Хавронюк М. І., К.: Ваіте, 2018. 472 с.

11. Національне агентство з питань запобігання корупції. Викривачі корупції. Електронне джерело. Режим доступу: URL https://nazk.gov.ua/uk

12. Недогібченко Є. Г. Академічна доброчесність: складові елементию Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. № 6. С. 13-21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpiv_2017_6_3 .

13. Ніколаєв Є. Академічна доброчесність: інформаційний бюлетень. ULR: https://www.skeptic.in.ua/bulletin /.

14. Ніколаєв Є. Як просувати цінності академічної доброчесності в українських університетах? ULR: https://www.skeptic.in.ua/promoting-integrity/

15. Нормативний помічник з запобігання та протидії корупції: практичний посібник / упоряд. С. В. Пєтков. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 288 с.

16. Страшок А.А. Викривачі корупції та гарантії їх захисту за законодавством України. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції, 2023. № 5. С. 150-156.

17. Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення: Рішення НАЗК 09.02.2018 № 166. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0345-1

18. Правові засади та практичні аспекти запобігання корупції: Лекційні матеріали до тренінгового навчального курсу для працівників державних органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 2017. 85 с. URL: https://nazk.gov.ua/sites/default/files/docs/nazk_files/навчальні%20матеріали/Лекці я.pdf.

19. Хамходера О.П., Снісарчук Т.М. Право викривача на винагороду: зміст, критерії, порядок реалізації. Юридичний електронний науковий журнал. 2020. № 1. С. 183–190. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2020/46.pdf

20. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Лист МОН №1/9-565 від 26.10.2017 р. URL: ttps://mon.gov.ua/storage/app/media/npa/5a1fe9d9b7112.pdf.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сайт Вищого антикорупційного суду: https://hcac.court.gov.ua/
2. Сайт Національного агентства з питань запобігання корупції: https://nazk.gov.ua/uk/
3. Офіс доброчесності НАЗК: https://prosvita.nazk.gov.ua/ .
4. Сайт Національного антикорупційного бюро України: https://nabu.gov.ua/
5. Сайт Державного Бюро розслідування: https://dbr.gov.ua/
6. Сайт Спеціалізованої антикорупційної прокуратури: https://www.gp.gov.ua/ua/posts/specializovana-antikorupcijna-prokuratura
7. Сайт ГО «Трансперенсі Інтернешнл Україна»: https://ti-ukraine.org/about/

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- ✓ допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- ✓ не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- ✓ додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.